

Handläggare
Kajsa Pärke
Telefon: 08-508 21 083

Till
Älvsjö stadsdelsnämnd
24 april 2014

Strategi för ökad cykling i Stockholms stad

Remiss från kommunstyrelsen (dnr 49/2014)

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Omedelbar justering.

Lars Arvidsson
Stadsdelsdirektör

Margareta Hamrén
Avdelningschef

Sammanfattning

Cykelstrategins främsta syfte är att styra stadens interna arbete med cykelfrämjande åtgärder. Strategin utgår från *Cykelplan 2012*, som är en del av stadens *Framkomlighetsstrategi*. Strategin omfattar både utbyggnad av cykelvägnätet, och kommunikation kring Stockholm som en cykelstad.

Förvaltningen anser att det är positivt med en cykelstrategi som konkretiserar stadens arbete med cykelfrämjande åtgärder. Förvaltningen stödjer förslaget om att trafik- och renhållningsnämnden ska få ett samlat ansvar för drift och underhåll av pendlingsstråken, även de delar som ligger på parkmark. Däremot anser förvaltningen att även stadsdelsnämnderna bör få ta del av den beslutade ”cykelmiljarden” för utbyggnad och förbättring av de delar av huvudcykelstråken som går på parkmark.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom kansli- och serviceavdelningen. Ärendet har behandlats i rådet för funktionshinderfrågor, pensionärsrådet och förvaltningsgruppen den 15 april 2014. Remisstiden sträcker sig till den 25 april 2014.

Bakgrund

2012 tog staden fram en ny cykelplan som en del av stadens framkomlighetsstrategi. Cykelplanen fokuserar på pendlingscyklister och innehåller kartor med pendlings- och huvudstråk genom hela staden, samt en inventering av åtgärdsbehov för dessa. I samband med budget för 2012 beslutade kommunfullmäktige om ”Cykelmiljarden”, som innebär att totalt en miljard kronor investeras i stadens cykelinfrastruktur fram till 2018.

I stadens budget för 2013 uppdrogs åt kommunstyrelsen att utarbeta en cykelstrategi för att stimulera ett ökat cyklande i Stockholm. Kommunstyrelsen fick även i uppdrag att arbeta med strategisk kommunikation för att bygga ett stadsövergripande cykelvarumärke.

Remissen i sammanfattning

Cykelstrategins främsta syfte är att styra stadens interna arbete med cykelfrämjande åtgärder. Strategin fokuserar på alla cyklister, inte endast pendlingscyklister. Stockholm har höga ambitioner inom cykelområdet med målsättningen att bli en cykelstad i världsklass. Cykelplanens mål innebär bland annat att andelen cyklister i högt trafik ska vara minst 12% 2018 och minst 15% 2030.

Strategin för ökad cykling har två huvudprinciper:

1. Bygg ut och utveckla kvaliteten i infrastrukturen i allt från övergripande stråk till utformning av detaljer.
2. Arbeta med en övergripande sammanhållen kommunikation där den utbyggda infrastrukturen är fundamentet.

Samtliga nämnder och bolagsstyrelser inom Stockholms stad har ett ansvar att inom sina olika områden verka för att främja en ökad och förbättrad cykling i staden. I detta ingår också att ge medarbetarna goda möjligheter att kunna cykla till och från arbetet (cykel-parkering, duschmöjligheter etc), tillgång till tjänstecyklar för tjänsteärenden med mera. Samtliga nämnder ansvarar också för sin kommunikation kring respektive ansvarsområde.

I förslaget till strategi listas de nämnder och bolag som har ett särskilt ansvar för att uppfylla målen för ökad cykling. Där förtydligas insatser som redan beslutats inom staden, samt ges nya uppdrag. Detta gäller framför allt kommunstyrelsen, trafik- och renhållningsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden.

Stadsdelsnämnderna ansvarar för drift, underhåll och eventuella utbyggnader av de delar av cykelvägnätet som ligger på parkmark. Stadsdelsnämnderna ska även inrätta cykelparkeringar vid parker och andra anläggningar på parkmark där det finns efterfrågan.

I strategin föreslås en förändring av väghållaransvaret för pendlingsstråken. Detta är idag uppdelat mellan trafik- och renhållningsnämnden som har ansvaret för cykelvägar på gatumark, och stadsdelsnämnderna som har ansvaret för cykelvägar på parkmark. Strategin föreslår att trafik- och renhållningsnämnden tar över ansvaret för cykelplanens pendlingsnät i sin helhet. Därmed skapas ett enhetligt och sammanhängande pendlingsnät avseende drift och underhåll. Övertagandet föreslås ske från och med 2015-01-01.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att det är positivt med en cykelstrategi som konkretiserar stadens arbete med cykelfrämjande åtgärder. Det är också positivt att strategin betonar vikten av att förbättra för alla typer av cyklister, inte bara för dem som arbetspendlar. Alla nämnder och styrelser ska också underlätta för medarbetarnas cykling. Även Sisab har fått i uppdrag att ordna attraktiva och säkra cykelparkeringar vid skolorna. Ansvarsfördelningen och handlingsplanen med uppdrag till de olika nämnderna och styrelserna är relevant i förhållande till strategin.

Cykelstrategin föreslår att trafik- och renhållningsnämnden ska ta över det samlade ansvaret för drift och underhåll av pendlingsnätet, vilket idag delvis sköts av stadsdelsnämnderna. Detta förslag fanns med redan i Cykelplanen 2012 och Älvsjö stadsdelsnämnd tillstyrkte denna lösning i sitt remissvar, eftersom stadsdelsnämnderna inte har resurser att hålla den standard på framförallt snöröjningen, som pendlingsnätet kräver.

Om trafikkontoret tar över pendlingsstråken vill förvaltningen påpeka att det är viktigt att utvecklingen av pendlingsstråk som delvis går i parkmark görs i samverkan med stadsdelsnämnderna. I Älvsjö finns pendlingsstråk utmed Svartlösavägen och Älvsjövägen, samt från Älvsjö centrum österut mot Örby, och norrut mot Västberga respektive Årsta. Pendlingsstråken ligger här till största delen på gatumark, förutom ett par sträckor genom Solberga och Liseberg.

Förvaltningen har även en synpunkt på datum för övertagandet, som angetts till 2015-01-01. Förvaltningen föreslår att övertagandet

istället sker före eller efter kommande vintersäsong, för att undvika byte av driftentreprenör mitt i vintern.

Stadsdelsnämnderna kommer att ha fortsatt ansvar för övriga cykelbanor på parkmark, inklusive huvudcykelnätet. Enligt strategin ansvarar stadsdelsnämnderna för att genomföra utbyggnader i enlighet med cykelplanen av de delar av cykelvägnätet som ligger på parkmark. Förvaltningen ser dock svårigheter med att finansiera dessa åtgärder eftersom stadsdelsnämnderna idag inte har möjlighet att söka medel ur cykelmiljarden.

Ett exempel där det behövs investeras i ett huvudcykelstråk på parkmark är förbindelsen mellan Älvsjö centrum och Huddinge, utmed stambanan, där sträckan genom Älvsjöskogen inte är asfalterad. Även huvudcykelstråket över Sjöängen är i behov av upprustning, eftersom dåliga markförhållanden har skapat sprickor i asfalten.

Förvaltningen anser att även stadsdelsnämnderna bör få ta del av cykelmiljarden för utbyggnad och förbättring av cykelvägnätet. I övrigt föreslår förvaltningen att nämnden tillstyrker cykelstrategin, med ovanstående kommentarer.

Bilaga

Remissbrev från kommunstyrelsen.

Strategi för ökad cykling i Stockholms stad.

Kartor över stadens pendlings- och huvudstråk för cyklisterna finns här: <http://www.stockholm.se/TrafikStadsplanering/Trafik-och-resor-/Cykla-och-ga/Cykelplan/>